

“CAZADORES DE CATALUÑA”

Acabaven el nostre article **MIQUELETS A LA GUERRA DEL FRANCES (1808-1814)**, amb el següent paràgraf:

“Extinció dels Miquelets.

Després de la caiguda Tarragona i de Montserrat, els 585 miquelets que restaven en actiu, el 25 de setembre de 1811 formaren el regiment d'infanteria lleugera “CAZADORES DE CATALUÑA”, d'un sol batalló sota el comandament de Josep Mansó, dintre de la reorganització del exèrcit espanyol portada a terme pel capità general Luis de Lacy a la serra de Busa (Solsonès)¹, per continuar la lluita i recuperar el Principat de Catalunya pel regne d'Espanya.”

Avui reprendrem l'història d'aquells miquelets que s'integraren definitivament, com unitat regular, a l'exèrcit espanyol per continuar la lluita contra Napoleó i el Govern de Catalunya.

El coronel Josep Mansó i Solà² aixecà aquest regiment d'infanteria lleugera, d'un sol batalló, amb els miquelets supervivents però sobre tot amb els del 4r. Terç de Lleida. Popularment els “Cazadores de Cataluña” eren conegut com els “Cazadores de Monso”.

El primer problema a resoldre fou el de les armes de foc, o millor dit, de les seves municions, el batalló disposava de fusells de procedència espanyola, britànica i sobre tot de francesa, capturats al enemic; cada model tenia el seu propi calibre, però casi tota la munició disponible era britànica. Aquesta situació, que creava molts problemes de subministraments, quedà resol amb l'arribada de 1.200 fusells britànics, amb la seva corresponent baioneta, desembarcats a Vilanova de Sitges pel navili britànic “Blake”, sota el comandament del comodori Edward Codrington, el 8 de maig de 1812.

El segon, fou dotar a la nova unitat del uniforme corresponent. La gran preocupació dels comandaments espanyols era que les seves unitats fossin reconegudes com tropes regulars per l'enemic, així en cas de caure ferit o presoners serien tractats com a presoners de guerra, i no com a bandolers i penjats al moment.

La primera peça entregada fou un capot senzill, de color terrós amb les divises de coll i capones verdes i voravius blancs. Més tard fou completat amb una jaqueta curta de drap blau turquí, volta i collarí vermell, capones verdes, folres i vius blancs, amb cinc files de botons de color blanc; pantalons blancs de tela, mig botins de drap negre; i al

---

¹ Últim reducte espanyol organitzat, que rebé el nom de “Covadonga” català. També fou un camp de presoners francesos, “**Mourir a Busa et resurgir à Paris**”. I fou el primer lloc del regne d'Espanya on es proclamà la Constitució de Cadis.

² Arribà a general i fou recompensat amb el títol de primer comte del Llobregat

cap un morrió de baqueta amb xapa de llauna amb el lema “Batallón Infanteria de Cazadores de Cataluña” amb una corneta al mig. Com a curiositat cal remarcar que del morrió penjaven cordons de coto blancs i una màniga vermella en forma de barretina.

Aquest regiment d'infanteria lleugera arribà a comptar amb 6 companyies de 170 homes i una plana major, totalitzant 1.201 homes en el seu moment més nombrós.

Accions en que participà.

La primera acció en que participà fou el 21 de setembre de 1811, a Moncada [?]. El mes d'octubre del mateix any el trobem en les accions de Castellolí, la de Jorba, la de Cervera, en l'assalt al castell de Bellpuig; en l'expedició a la Cerdanya, de Puigcerdà. El 5 de desembre el trobem a les rodalies de Sant Celoni i de La Garriga.

Durant el 1812, el trobem lluitant a Vila-seca, Altafulla, Olot, a Arenys de Vall, a les rodalies de Mataró; a Pallejà y Molins de Rei; Martorell; Coll de Santa Cristina; Can Massana; una altra vegada a les altures de Martorell el 1 d'agost; a Pallejà el 7 de setembre; a Puigracios el novembre i el desembre a Mataró.

El 1813 continua en els mateixos teatres d'operacions que l'any anterior, fins que en el mes de novembre el trobem en el Pla de Barcelona; Gracia; Torre Baró; Sant Vicenç dels Hort i Santa Eulàlia.

1814 queda concentrat en el bloqueig de Barcelona, amb les accions de Molins de Rei, pel gener; en les del 22 i 24 en el Pla de Barcelona; i en la de Gracia del 16 d'abril.

Una contradicció queda reflectida en la relació d'accions, si la data de formació d'aquesta unitat, el 25 de setembre de 1811, que està tret de *“Historia Orgànica de las Armas de Infanteria y Caballeria”* de D. Serafin M^è de Soto, comte de Clonard, considerada com “oficial”, i si la seva primera actuació està datada el dia 21 de setembre de 1811³ quatre dies anteriors a la seva creació. No quadra. Jo crec que aquesta acció de Moncada, no hi participà. Per coherència geogràfica la seva primera acció la dugué a terme en el mes d'octubre a Castellolí i Jorba.

En aquest petit anunciat de les seves accions bèl·liques, trobem segurament a l'única unitat catalana al servei d'Espanya, i com a infanteria lleugera, en una veritable “petit guerre”, es ha dir utilitzant tàctiques de guerrilles. Molt de moviment i petites accions per entretenir el màxim de tropes enemigues.

---

³ “Resumen historico”. Boletín de la Real Academia de la Historia, tom 54, juny 1909.

D'aquesta historia tinc coneixement de l'existència d'un llibre publicat a Madrid el 1909, a partir d'un manuscrit deixat per Gaspar Estalella, que fou capità d'aquesta unitat. Seria interessant poder donar-l'hi un cop d'ull.

Una vegada acabada la guerra, els Cazadores de Cataluña no foren dissolts, sinó que quedaren integrats en l'exèrcit espanyol, que en la seva reorganització de 1815, el 2 de març d'aquell any pesaren a denominar-se "Batallón de Cazadores de Hostalrich, 8º ligero". Amb aquesta denominació participen en l'expedició a Colombia en 1818 i en la campanya de Costa Firme el 1820.

De tornada a la Península, participà en la Guerra Constitucional (1821-1823), o reacció absolutista en el Trienni Lliberal, i a la fi fou dissolt definitivament el 1823.

Arenys de Munt, setembre de 2007

Gustau Adzerias i Causi